

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-816

30.10.2019

Gjensidige Forsikring ASA

Retts hjelp

Én eller flere tvister? – tvist mot brl. ansvarsforsikrer fortsettelse av tidligere tvist mot brl.? – tvist om tvisten ny tvist? – utvidet forsikringssum?

Borettslaget fremmet krav om økte fellesutgifter for sikredes leilighet grunnet tidligere feil ved leilighetens areal, og det oppstod tvist. Selskapet innvilget rettshjelpdekning for tvisten med forsikringssum kr 100 000. Da sikrede ikke nådde frem med sitt syn fremmet han krav mot borettslagets styre under dets ansvarsforsikring. Kravet ble bestridt, og sikrede søkte om ny rettshjelpdekning for tvisten. Selskapet avsto med henvisning til at det var en fortsettelse av tvisten det allerede var innvilget dekning for. Sikrede mente subsidiært at han i henhold til vilkårene hadde krav på å få utvidet forsikringssummen til kr 250 000 fordi flere parter var forsikret i selskapet (sikrede, borettslaget og styret). Selskapet har også avslått krav om ny rettshjelpdekning for tvist om tvisten. Nemnda kom til at tvisten mot borettslaget og borettslagets ansvarsforsikrer var å anse som én tvist, men at sikrede hadde krav på utvidet forsikringssum. Nemnda kom videre til at tvisten mot selskapet var å anse som en ny tvist som utløste en ny forsikringssum.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: forsikringssum kr 100 000 eller kr 250 000 per tvist

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for utgifter til rettshjelp og spørsmål om kravet skal henføres til en tidligere tvist.

Sikredes forsikringsvilkår sier blant annet:

Dersom det er flere parter på samme side i en tvist, utvides forsikringssummen til kr 250 000,- dersom to eller flere parter er forsikret i Gjensidige.

En tvist anses ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker.

For tvister som behandles i samme sak og/eller anlegges etter tvisteloven kap. 15, vil spørsmålet om en eller flere tvister avgjøres ut fra:

om det er samme eller forskjellige parter

om det er likheter eller ulikheter med hensyn til det faktiske og rettslige grunnlaget

tidspunktet for når tvistene har oppstått

Sikrede kjøpte en leilighet i et borettslag i 2013. Leilighetens areal ble i 2007 utvidet ved at forrige eier kjøpte og innlemmet en del av borettslagets fellesareal i leiligheten. I januar 2017 varslet borettslagets styre om at felleskostnadene ikke ble justert etter arealutvidelsen i 2007 og derfor skulle oppjusteres nå i henhold til korrekt eierbrøk. Sikrede bestred at det var adgang til en slik oppjustering, med den følge at det oppsto tvist mellom sikrede og styret. Sikredes advokat søkte om rettshjelpdekning for denne tvisten. Dette ble innvilget i februar 2017.

Til tross for sikredes protester oppjusterte borrettslaget både felleskostnader og andel fellesgjeld for hans leilighet. Sikrede reagerte med å fremme krav om erstatning under styrets ansvarsforsikring. Styrets ansvarsforsikrer avslo kravet. På spørsmål fra sikredes advokat anførte selskapet at tvisten mot styrets ansvarsforsikrer var å anse som en fortsettelse av tvisten mot borettslaget om oppjustering av felleskostnader, og at sikrede derfor ikke hadde krav på ny rettshjelpdekning.

Sikrede krever dekning for rettshjelpgifter med ny forsikringssum, og anfører at tvisten mot styrets ansvarsforsikrer er en ny tvist. I henhold til vilkårene skal vurderingen av én eller flere tvister avgjøres ut fra om det er samme eller forskjellige parter, om det er likheter eller ulikheter med hensyn til det faktiske og rettslige grunnlaget og tidspunktet for når tvistene har oppstått. Det er tale om en ny motpart, nytt rettslig grunnlag og tvisten har ikke oppstått på samme tidspunkt. Sikrede krever subsidiært dekning med utvidet forsikringssum kr 250 000 under henvisning til at det er flere parter på samme side (motparter) og alle partene er forsikret i Gjensidige (sikrede, borettslaget og styret).

Sikrede krever også rettshjelpdekning for tvisten mot selskapet og anfører at dette er ny tvist.

Selskapet har anført at tvisten mot styrets ansvarsforsikrer er en fortsettelse av den tidligere tvisten mot borettslaget om oppjustering av felleskostnadene. Det er klart at det er årsakssammenheng mellom kravet som var fremmet først direkte mot sameiet, og senere mot sameiets ansvarsforsikring. Det følger av vilkårene at det kan dreie seg om én og samme tvist selv om kravene involverer flere parter.

Selskapet avviser også dekning for tvist mot selskapet om det foreligger én eller to tvister og anfører at også denne tvisten må regnes som en del av samme tvist som den foregående.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Saken reiser spørsmål om

1. kravet mot styrets ansvarsforsikrer er en ny tvist under sikredes rettshjelpforsikring,
2. eventuelt om selskapet er ansvarlig for utvidet forsikringssum på kr 250 000, og om
3. selskapet er ansvarlig for rettshjelp for tvist mot selskapet.

Ny tvist?

Det følger av vilkårene at det kan dreie seg om én og samme tvist selv om tvisten består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker. Ut fra vilkårenes ordlyd er det derfor ikke avgjørende at kravene ikke behandles i samme sak.

Det alminnelige forsikringsrettslige utgangspunkt for grensen mellom ett og flere forsikringstilfeller er at alle tap som følge av samme forsikringstilfelle skal henføres til dette forsikringstilfellet. I rettshjelpforsikring er det tvisten som utgjør forsikringstilfellet, og alle krav som kan tilbakeføres til samme innledende sak må regnes som del av samme tvist, jf. for så vidt FinKN-2019-472.

Sikrede fikk innvilget rettshjelpforsikring i tvist mot borettslaget om oppjustering av fellesutgiftene i forhold til korrekt eierbrøk etter arealutvidelse. Fellesutgiftene ble oppjustert til tross for sikredes protester. Sikrede reagerte med å fremme et krav om erstatning under styrets ansvarsforsikring. Nemnda forstår saken slik at kravet om erstatning er en direkte videreføring av det første kravet om oppjustering, som altså skjedde mot sikredes protest. I så fall er det årsakssammenheng mellom de to sakene, og det dreier seg ikke om noen ny tvist. I slike tilfeller

har det ikke betydning om tvisten er reist mot forskjellige parter eller om det er noe tid mellom dem, jf. FinKN-2018-747.

Økt forsikringssum?

Sikrede krever subsidiært dekning med utvidet forsikringssum på kr 250 000. Vilåårene sier her:

Dersom det er flere parter på samme side i en tvist, utvides forsikringssummen til kr 250 000,- dersom to eller flere parter er forsikret i Gjensidige.

Økningen i forsikringssummen gjelder hvor "det er flere parter på samme side". Vilåårene har ingen forutsetning om at dette kun gjelder hvor det er flere parter på sikredes side slik selskapet hevder. Nemnda forstår det videre slik at både borettslaget og styret er forsikret i Gjensidige slik vilåårene krever.

Formuleringen "flere parter på samme side i en tvist" kan tilsi at partene er "på samme side" i én og samme sak, og at ordlyden derfor ikke omfatter flere motparter i flere etterfølgende saker. Men det kan være tilfeldig om sikrede saksøker flere motparter i samme sak eller om sakene reises etter hverandre. Nemnda mener derfor konsekvenshensyn tilsier at bestemmelsen også omfatter situasjonen hvor sak reises mot flere motparter etter hverandre i samme tvist. Selskapet er i så fall ansvarlig for utvidet forsikringssum.

Ansvar for dekning av utgifter for tvisten med selskapet?

Sikrede krever til slutt dekning for utgifter i tvisten med selskapet. I utgangspunktet er det årsakssammenheng mellom den underliggende tvisten mot borettslaget og styret og tvisten med selskapet i den forstand at uten den underliggende tvisten ville det ikke være noen tvist med selskapet. Ut fra alminnelige årsaksbetraktninger dreier det seg derfor om samme tvist. Nemnda mener likevel at dette må regnes som en ny tvist som utløser ny forsikringssum. Det er opp til selskapet om det vil påberope seg at det dreier seg om én eller to tvister, og det er derfor selskapet som avgjør om det er behov for rettshjelputgifter for å løse dette spørsmålet. Det er da lite naturlig om en slik tvist skal henføres til den underliggende tvisten som utløste rettshjelpforsikringen i første omgang. Konsekvenshensyn taler i samme retning. Om sikrede får avslag på annen type dekning enn rettshjelpforsikring, er det klart at dette vil utløse rettshjelpforsikring. Det er da vanskelig å se noen grunn til at en diskusjon om rettshjelpforsikring ikke skal utløse separat rettshjelpdekning fordi den har sammenheng med en underliggende tvist som er omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Enger Barnholdt (selskapsrepresentant), Terje Løyning (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).